

Kumula

TOIMINTAKERTOMUS 2018

SANOISTA TEKOIHIN!

PALVELUVALIKOIMA UUDISTUI!

JÄSENMAÄRÄSSÄ NOTKAHDUS

VAIKEA ALKUVUOSI HEIJASTUI MYÖS TALOUTEEN

20
18

Sisällysluettelo

- 3 Esipuhe
- 4-5 Edunvalvonta
- 6 Jäsenpalvelut
- 7 Tapahtumat
- 8 Jäsenet
- 9 Talous
- 10 Liittovaltuusto
- 11 Uusi ilme
- 12 Arkistotyötä
- 13 Kiitokset!

Sanoista tekoihin!

Jos vuosi 2017 oli suunnittelun vuosi, oli vuosi 2018 uudistusten vuosi. Jo aiemmin liittovaltuustossa päätimme panostaa vahvasti palvelujen kehittämiseen, ja nyt ryhdyimme sanoista tekoihin. Ymmärsimme, että jäsenen oman osaamisen kehittäminen olisi yksi uusia järjestön perustehtäviä, jotta jäsenemme voisivat paremmin huolehtia omasta kilpailukyvystään työmarkkinoilla. Tähän tehtävään tarvitsisimme myös oikeanlainen yhteistyökumppanin ja sen etsintä aloitettiin heti alkuvuodesta 2018.

Salla Palmi-Felin
Hallituksen puheenjohtaja

Vuoden 2018 aikana tarkastelimme kriittisesti myös järjestöme toimintaa ja päätöksentekorakennetta. Ymmärsimme, että koko ay-liikkeeseen kohdistuu entistä enemmän vaatimuksia avoimesta päätöksenteosta, niin myös meihin. Liiton hallitus perehtyi muiden akavalaisten järjestöjen tapoihin järjestää hallinto, ja pohdimme nykyisen liittovaltuustomallin hyötyjä ja haasteita ja päätimme ottaa härkää sarvista. Pärjätäksemme tämän päivän työmarkkinakentällä, on myös rakenteiden uusiuduttava.

Olemme tehneet kokoiseksemme järjestöksi valtaisan urakan uudistaessamme toimintaamme, palvelujamme ja rakennettamme. Siinä samalla olemme järjestäneet eri puolilla Suomea kuukausittain erilaisia koulutuksia, webinaareja, seminaareja, opiskelijatapahtumia. Olemme kohdanneet vuoden aikana satoja kumulalaisia ja kuunnelleet heidän toiveitaan ja odotuksiaan ammattiliitoltaan. Aloitimme arvo- ja asennetutkimuksen syventääksemme ymmärrystämme jäsentemme odotuksista, toiveista ja tarpeista.

Sillä oli kuitenkin hintansa. Liittovaltuusto siunasi alijäämäisen talousarvion, mutta alijäämä oli silti suurempi kuin budjetoimme. Vaikka taseemme kestää alijäämän, on liiton hallituksen pohdittava toimintaa tarkemmin. Alijäämä näet johtuu ennemminkin jäsenmaksutuottojen putoamisesta kuin toimintamenoista.

Olemme nyt kuitenkin suurimmat uudistukset tehneet eli saatu jäsenkoulutukset ja niihin vaadittavat kurssit ja koulutuslstat rakennettua, uudistettu verkkosivut ja liiton julkikuva sekä aloitettu rakenteelliset uudistukset.

Kaikki kehittämistoimmehän tähtäävät liiton jäsenmäärän kasvattamiseen. Aiempina vuosina jäsenmäärän lasku on ollut kuukausittainen tosiasia, kun liitosta on eronnut enemmän jäseniä kuin liittynyt. Elokuusta 2018 tilanteessa tapahtui kuitenkin hienoinen käänne. Elokuu – joulukuun välisenä aikana kuukausittain liittoon liittyi enemmän jäseniä kuin erosi tai yhtä paljon. Laiva kääntyy hitaasti.

"Kulunut vuosi on ollut sekä haastava että innostava. Kumula ei ole haasteidensa kanssa yksin, sillä koko ammattiyhdistykenttä on murroksessa toimintatapojensa ja palveluidensa suhteen. Olemme kuitenkin tarttuneet haasteeseen rohkeasti ja uskaltaneet panostaa tarpeellisiin uudistuksiin. Vuosi 2018 olikin aktiivisen toiminnan vuosi. Toimenpiteiden vaikutuksista on vielä aikaista sanoa, mutta varovaisen positiivisia merkkejä näimme jo muun muassa jäsenmäärän suhteen."

"Vuosi 2019 on varmasti tässä suhteessa ratkaiseva, sillä tänä vuonna meidän pitäisi jo nähdä selviä tuloksia panostusten vaikutuksista. Asiantuntijoiden edustajana Kumula on myös kuullut jäseniään aktiivisesti vuoden aikana ja pystymme jatkossa räätälöimään palvelumme entistä paremmin jäsenten tarpeita vastaaviksi. Tämä on varmasti hyvä kilpailuetu järjestökentällä. Myöskään päätöksentekorakenteen uudistaminen ei ole ollut mustavalkoinen tai itsestään selvä ratkaisu, vaan sitä on pohdittu sekä hallituksessa että valtuustossa monesta eri näkökulmasta. Valmistelu vuosikokousmalliin siirtymisestä on parhaillaan meneillään ja se onkin varmasti yksi valtuuston tärkeimmistä asioista vuoden 2019 aikana."

Kunta-alan edunvalvonta

Kuntasektorin edunvalvontaa hoidetaan sekä kattojärjestössämme Akavan Erityisaloissa että Kumulassa. Kumulan vastuulla on ammatillinen edunvalvonta.

Ammatillinen edunvalvonta tarkoittaa meille tärkeiden ammattien ja alojen esiinnostamista ja työn tärkeyden alleviivaamista. Se on työntekijöiden arvostuksen lisäämistä sekä työelämän ja työolojen kehittämistä. Puhumme edustamiemme tutkintojen ja koulutusten tarpeellisuudesta ja otamme kantaa niitä koskeviin muutoksiin.

Ammatillisen edunvalvonnan lisäksi järjestimme edunvalvontatilaisuuksia, johon kutsuttiin ao. paikkakunnan JUKOn pääluottamusmies.

Akavan Erityisalojen kunnan neuvottelukunta on kattojärjestömme hallituksen alainen toimielin. Siellä kohtaavat eri jäsenyhdistysten kuntasektorin luottamushenkilöt koordinoiden liiton kunta-alan edunvalvontaa. Viime kädessä kunnan neuvottelukunta tekee myös esitykset järjestöllisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Neuvottelukunnan puheenjohtajuus on Kumulalla.

Akavan Erityisalojen kunnan neuvottelukunta on meille tärkeä edunvalvonnan vaikuttamispaikka

Mitä sovittiin kuntasopimuksessa?

Keväällä 2018 kiersimme maata Mitä sovittiin kuntasopimuksessa? -kiertueella, kun selvensimme uuden KVTES-sopimuksen sisältöä. Mukaan kutsuimme Akavan Erityisalojen kuntasektorin neuvottelupäällikön sekä paikkakuntien JUKO:n pääluottamusmiehet.

Samalla keskusteluun saatiin myös paikalliset ongelmat ja kysymykset, ja tämän vuoksi säännölliset vierailut maakuntiin ovat tärkeitä. Paikalliset kysymykset ovat kuitenkin jäsentemme arkipäivää, eivätkä ne ongelmat aina kuulu Helsinkiin asti. Toisekseen ns. tien päällä edunvalvontatyö jäsenten parissa tulee todelliseksi. Kaikista sähköposteista ja sosiaalisesta mediasta huolimatta henkilökohtaisilla kohtaamisilla on edelleenkin paikkansa!

Yhteistyö JUKO:n pääluottamusmiesten kanssa oli todella mutkanta, ja tutuksi tuleminen helpottaa varmasti myös tulevaisuuden järjestövalmiustyötä.

Alas aktiivimalli!

Helmikuussa palkansaajajärjestöjen viesti oli selvä. Hallituksen kaavailema aktiivimalli on kumottava. Myös Akavan Erityisalat ja Kumula kokoontui 8000 muun mielenosoittajan kanssa Senaatintorille.

Pääministeri Sipilän hallituksen toimet työttömyenhoidossa sai helmikuussa palkansaajajärjestöt takajaloilleen. Työnhakijoihin kohdistetut toimet tuomittiin alueellisesti eriarvoistavana ja niiden katsottiin edistävän vanhempien työnhakijoiden syrjäytymistä. Keskusjärjestö SAK:n järjestämä suurmielenosoitus sai liikkeelle 8000 mielenosoittajaa. Akava päätti jäädä mielenosoituksesta sivuun.

Sen sijaan useita akavalaisia liittoja osallistui itsenäisesti mielenosoitukseen. Korkeastikoulutettujen työttömyys on erityisesti naisvaltaisten julkisen sektorin generalistialojen ongelma, niin myös meidän ja Akavan Erityisalojen edustamien ammattien. Torilla riitti meteliä ja seuraavana aamuna ääni oli käheänä.

Kumulan toiminnanjohtaja Jussi Näri ja Akavan Erityisalojen kuntasektorin neuvottelupäällikkö Jaakko Korpisaari

Verkkokoulutukset jäsenpalveluna

Otimme liiton palveluvalikoimaan mukaan ammatillisen kehittymisen.

Verkossa toteutettavat webinaarit osoittautuivat toimivaksi tavaksi huomioida jäsenet valtakunnallisesti.

Aiemmin laatimassamme koulutustarvekartoituksessa tulokset olivat huolestuttavia. Avoimissa vastauksissa nousi useasti esiin raha. "Koska tiedän ettei ole koulutukseen rahoja, en ole kehdannut edes kysyä". Tai "Osallistuisin jos ei tarvitsisi säästää". Ammattijärjestön tehtävä on kuitenkin huolehtia jäsenistään ja siksi aloimme tarjota jäsenillemme myös ammatillista täydennyskoulutusta vahvistaaksemme heidän kilpailukykyään työmarkkinoilla.

Kirjavinkkaus -webinaarit olivat huippusuosittuja. Lisäksi järjestimme verkkokursseja ajanhallinnasta, some-viestinnästä sekä henkilöbrändäystä.

Lähikoulutuksissa keskusteltiin vilkkaasti

Verkkokoulutusten lisäksi järjestimme lähikoulutuksia eli ns. perinteisiä luentotilaisuuksia. Vaikka verkkokurssit ovat kätevä tapa tuottaa koulutuksia, kollegojen tapaamiset ja väliaikakahvit ovat aina toivottuja.

Lähikoulutuksista ehdottomasti suosituin oli kuntaviestijäkoulutus, jossa paneuduttiin kuntahallinnon viestinnän kysymyksiin. Koulutuksessa pohdittiin miten kuntabrändi syntyy, keskusteltiin palkkauskysymyksistä sekä opittiin kuntien strategisesta viestinnästä.

Kirjastojen lähijohtajakoulutukselle oli suuri tarve. Tampereella järjestettyyn koulutukseen osallistui 40 kumulalaista, ja keskustelu kävi vilkkaana. Erityisesti koulutuksessa kiinnostivat ongelmatilanteiden ratkaiseminen ja puheeksiottaminen. Lähijohtajatyö on teema, johon ehdottomasti palaamme jatkossakin.

Saisiko olla kuntalimonadia?

Vuotuiset kuntamarkkinat ovat todelliset kunta-alan kokoontumisajat. Kallion Kuntatalo pursuaa tuolloin kuntien luottamushenkilöitä, viranhaltijoita sekä kansalaisjärjestöjen ja elinkeinoelämän lobbareita.

Nostimme Kuntamarkkinoilla keskusteluun kunta-alan henkilöstön osaamisen. Koulutusyrittäjä Hallintoakatemia kanssa aloitettu yhteistyö poiki kunta-alan koulutustarvekartoituksen, jonka perusteella lyötiin kättä päälle yhteisestä messuosallistumisesta. Messuilla jaettu kotimainen punaherukoista valmistettu Kuntalimonadi oli jymymenestys, jota tultiin kiittelemään useaan otteeseen. Saimme uusia jäseniä, teimme itseämme tunnetuksi ja saimme välitettyä meille tärkeän viestin eteenpäin: Kunnissa on osaamista, mutta myös osaamistarpeita, jotka pitää huomioida. Erityisesti kaivattiin sosiaalisen median ja viestinnän koulutusta.

Kumulan Meeri ja Hallintoakatemia Kalle messupöhinässä

Koulutukset ja tapahtumat kiinnostivat!

Koulutuksissa ja tapahtumissa ryhdyimme todellakin sanoista tekoihin. Järjestimme vuoden aikana 45 jäsentapahtumaa tai koulutusta. Käytännössä joka viikko tapahtui jossain päin Suomea.

Vuoden aikana tapahtumiimme osallistui nelisensataa kumulalaista. Se on enemmän kuin koskaan aiemmin. Työnjakona liiton koulutus- ja palvelusuunnittelija hoiti opiskelijakoulutuksia ja webinaareja ja liiton toiminnanjohtaja edunvalvontaan liittyvät jäsen- ja luottamusmiestilaisuudet.

Järjestämme jäsentapahtumia myös yhdessä Akavan Erityisalojen muiden yhdistysten kanssa. Yhtenä tällaisena toiveena nousi esiin, mm. panimokierrokset yhdistettynä jäsentapahtumaan. Toiveista totta, ja niin tutustuttiin pienpanimoihin Vaasassa, Tampereella ja Kuopiossa

Kuntaviestijäpäivä järjestettiin yhdessä Viesti ry:n kanssa. Kuvassa oikealla Viestin toiminnanjohtaja Siina Repo, Helsingin apulaiskaupunginjohtaja Anni Sinnemäki ja Kumulan toiminnanjohtaja Jussi Näri

Jäsenmäärässä käänne huonompaan

Todella haastavan alkuvuoden jälkeen jäsenkato tasottui syksyllä.

Liiton jäsenmäärä on laskenut viimeiset vuodet. Lasku on ollut tasaista ollen n. 20 - 40 jäsentä vuodessa. Vuonna 2018 tapahtui kuitenkin käänne huonompaan ja jäseniä erosi liki 130. Merkittävin erojen syy on edelleenkin eläkkeelle siirtyminen. Keskusjärjestöstä johtuvia eroja ilmoitettiin aiempia vuosia useammin. Jäsenyyden hinta suhteessa muihin järjestöihin korostui myös aiempia vuosia useammin.

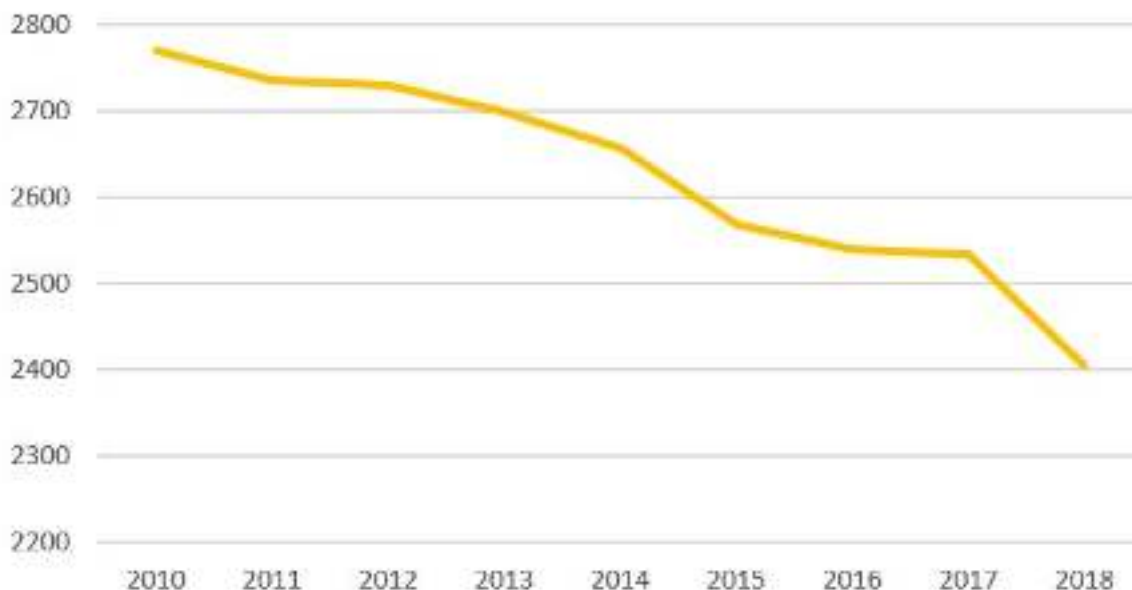
Syyskaudella sen sijaan jäsenmäärässä tapahtui muutos parempaan. Syyskuu - joulukuun -aikana liittoon liittyi hienokseltaan enemmän kuin erosi. Silti vuoden jäsenkehitys jäi negatiiviseksi.

Liiton jäsenmäärä oli vuoden 2018 lopussa 2405. Jäsenistämme ylivoimaisesti suurin osa työskentelee kuntasektorilla ollen näin KVTES - sopimusallalla. Lisäksi jäseniämme on opetusalan TES:issä sekä kuntien teknisten sopimuksessa.

Opiskelijajäseniä liittoomme kuului vuonna 2018 196. Työnhakijoina tai muuten työttömyyskassan etuuskien piirissä oli 81 jäsentä. Eläkeläisjäseniä oli 246. Yksituisen sektorin työehtosopimuksia noudatettiin 120 jäsenen kohdalla ja AVAINTES:ia 31 jäsenen kohdalla.

Liiton kokonaisjäsenmäärä laski myös 2018, mutta elokuu - syyskuu -jakso oli jo jäsenkasvun aikaa.

Jäsenmäärä

Jäsenkato näkyi taloudessa

Aimpien vuosien hiljainen hiipuminen jäsenmäärässä on merkinnyt myös hiljaista hiipumista taloudessa. Tänä vuonna pudotus oli rajumpi.

Teimme vuoden 2018 talousarvion alijäämäiseksi. Budjetoimme toimintamenoja n. 22 000 euroa alijäämäiseksi, koska tiesimme, että paljon on tehtävänä. Silti pyrimme säästämään monista menokohdista.

Vuoden 2018 jäsenkato painoi kuitenkin tuloksemme budjetoitua suuremmaksi tappioksi. Siitäkin huolimatta, että monista menokohdista pystyimme vuoden aikana säästämään, tulos päättyi -28 430, 33 euroa miinukselle.

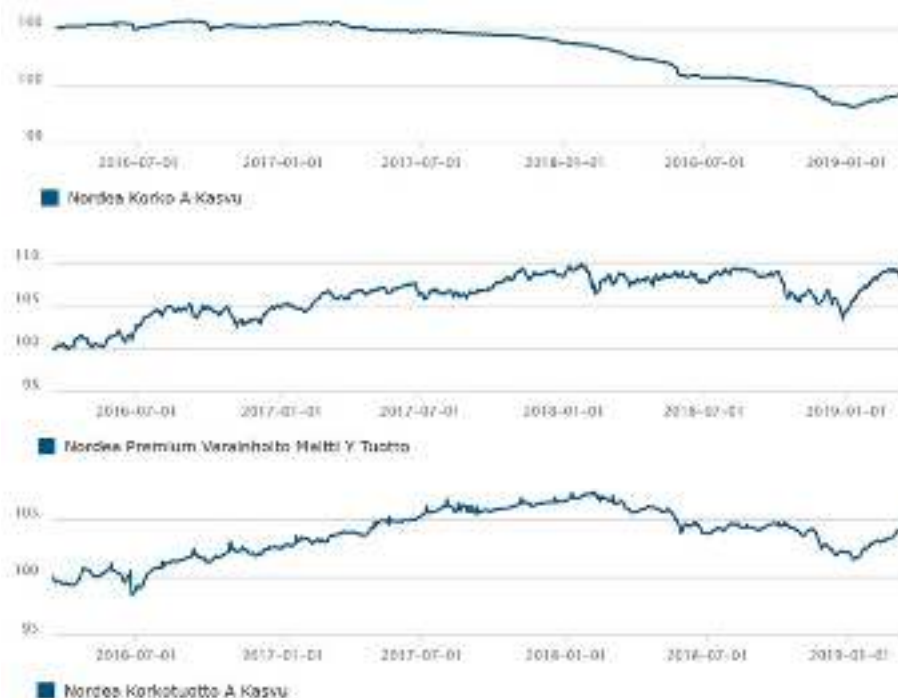
Mikäli budjetoitua alijäämää heikompi lopputulos olisi johtunut yksin kasvaneista toimintamenoista, olisi tilanne helpompi. Koska kuitenkin järjestön jäsenmaksutuotoissa on nyt tapahtunut aiempaa suurempia muutoksia, on jatkossa toimintaa suunniteltava ja arvioitava aiempaa paljon tarkemmin.

Toisaalta suuret toiminnalliset uudistukset kuten verkkosivu-uudistus, koulutuslupat ja jäsentutkimukset, on nyt toteutettu.

Sijoitukset ja rahastot

Liiton sijoitustoiminnassa määrävä tekijä on pääomaturvattu säilyttäminen. Osalla sijoituksista pyrimme parempaan tuottoon. Tuottavammassa ja riskialttiimmassa instrumentissa liiton sijoitusvarallisuudesta on 25 prosenttia.

Liiton varainhoito on Nordea Järjestöpankissa, joka hoitaa useiden suomalaisten järjestöjen ja liittojen sijoitusvarallisuutta. Aloitimme pankkitoiminnan kilpailuttamisen ja harkinnassa on edelleen pankkiyhteistyön vaihtaminen. Kumula ry:n sijoitettu varallisuus on noin 274 000 euroa.

Pääasiallisena sijoitusinstrumentteina ovat osakeobligaatit ja rahastosijoitukset. Lisäksi liiton salkussa on joitakin Elisan vanhoja puhelinosa- osakkeita.

Päätöksenteko arvioitavana liittovaltuustossa

Liittovaltuusto kokoontui syksyllä 2018 kokoukseen, jossa päätettiin mittavista asioista. Käsillä oli ehdotus järjestön päätöksentekotavan muuttamisesta. Käytännössä tämä tarkoitti liittovaltuustomallista luopumista ja siirtymistä yhdistyksen vuosikokousmalliin. Päätöksentekoa ei enää lukittaisi neljäksi vuodeksi valittavalle liittovaltuustolle, vaan jatkossa kuka tahansa kumulalainen voisi osallistua vuosikokoukseen.

Hallitus oli aloittanut esityksen valmistelun jo varhain ja perusteellisesti. Oli selvää, että ehdotuksen piti olla yksimielinen ja perusteltu. Sen lisäksi myös liittovaltuusto oli tärkeää ottaa mukaan arvioimaan nykyisen päätöksentekojärjestelmän kestävyyttä.

Yhdessä toteutettu työpaja osoitti, että molemmilla malleilla oli sekä hyviä että huonoja puolia. Jäsenten aktivoimisen tärkeys korostuu entisestään vuosikokousmallissa.

Myös hallituksen ja vuosikokouksen välinen valvonta-ohjaus ja vastuusuhde herätti kysymyksiä. Pohdittavaa tuli myös tiukasta äänestystuloksesta, kun vuosikokousmalliin tähtävän sääntömuutoksen valmistelusta päätettiin vain muutaman äänen enemmistöllä. Selvää oli, että sääntömuutos olisi valmisteltava todella huolella ja harkiten.

Liittovaltuuston loppukaudeksi valtuustoa johtamaan valittiin Henri Seppänen ja Salla Palmi-Felin valittiin jatkamaan hallituksen puheenjohtajana

Julkisivuremontti!

Kevään 2018 aikana remontoimme julkisivumme kokonaan uusiksi. Luovuimme entisestä puna-vihreästä teemasta, uusimme logomme ja verkkosivumme. Raikas Kumula2020 -ilme sisältää kuitenkin pienen elementin vanhasta. Keksitkö minkä?

Ymmärsimme visuaalisen ilmeemme, verkkosivujemme ja logomme tärkeäksi osaksi uudistamista ja uudistumista. Suunnittelutyön sai hoitaakseen Planetoidi Oy, josta saimme vahvat suositukset muilta Akavan Erityisalojen jäsenyhdistyksiltä sekä monilta kansalaisjärjestöiltä ja yrityksiltä. Verkkoprojektit kuitenkin harvemmin etenevät kuten tilaajan mielikuvissa niiden on ajateltu etenevän. Tässäkin tapauksessa käyttöönotto viivästyi parilla viikolla, mutta saimme sivut julkaistua liittovaltuuston kevätkokoukseen 2018.

Eniten päänvaivaa aiheutti kuva-aineiston kokoaminen, mutta pienellä luovuudella selvisimme tästäkin haasteesta. Eräänä maaliskuun päivänä lavastime yhteen Espoon kirjastoista kunnantalon, ja kävimme kuvaamassa tarvittavat kuvituskuvat verkkosivuillemme ja esitemateriaaliin. Kuvattavat löysimme Kumulan verkostoista ja ammattimaisen ilmeen toteuttamiseksi käytimme ammattikuvaajaa.

Opiskelijatoiminta

Opiskelijayhteistyössä painopiste oli työnhakukoulutuksissa. CV-klinikat ja LinkedIn-koulutukset olivat huippusuosittuja!

Miten kaivetaan esiin piilotyöpaikat? Miten luodaan toimiva LinkedIn-profiili? Millainen ansioluettelon tulisi olla? Tänä päivänä opiskelijoille ei kannata tyrkyttää humppaa, vaan työelämä, työnhaku ja työhaastattelut kiinnostavat enemmän!

Vuoden aikana järjestimme 15 opiskelijoiden koulutustilaisuuksia. Näiden lisäksi järjestimme vapaamuotoisempia tapahtumia kuten opiskelijakahveja ja tapaamisia. Tuimme myös vuosijuhlajärjestelyjä ja muuta opiskelijatoimintaa.

Hallat ry ja UDK ry piilotyöpaikkakoulutuksessa

Arkistojen kätköistä

Järjestöhistoria muuttui todeksi kun sukelsimme arkistoihimme toden teolla. Järjestimme vanhat dokumentit ja poistimme kaksoiskappaleet. Vanhojen Kirjastonhoitaja-lehtien vuosikerrat ja liiton kokouspöytäkirjat avasivat ikkunan menneisiin vuosiin. Valokuva-arkistoista löytyi vaikka mitä!

Ei järjestötyön ydin ole vuosien saatossa kuitenkaan juuri muuttunut, sillä edelleenkin ammattiyhdistysliike on olemassa jäseniään varten. Voi olla, että asioita tapahtuu nopeammin kuin ennen ja viestintä on muuttunut monipuolisemmaksi ja nopeatahtisemmaksi. Silti kyse on edelleenkin ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta. Neuvottelutaitoja harjoiteltiin vuonna 1983, ja niin niitä harjoitellaan tänäkin päivänä.

Ehkä silmiinpistävimät muutokset ovat toiminnan muuttumisessa epämuodollisemmaksi. 90 -luvun pukudelegaatioita ei näy enää 2000 -luvun kuvissa. Kehitys kehittyi.

Vuodesta 2006 toimitetun Kumina -jäsenlehden viimeinen numero ilmestyi keväällä 2018. Painetun, neljä kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden edellyttämät resurssit eivät enää vastanneet nopeamman ja ajankohtaisemman tiedonvälityksen tarpeisiin. Blogit ja sosiaalinen media ajoivat printin edelle tässäkin.

Kuminoissamme halusimme nostaa esiin erityisesti työmarkkina- ja edunvalvontakysymyksiä mutta samalla esitellen myös maakuntien omaleimaisia kuntakysymyksiä. Lappeenrannan rajayhteistyö, Vaasan ja Uumajan laivaliikenne, Suomussalmella tehty työ Hossan kansallispuiston saamiseksi ja vaikkapa Saaristonmeren kirjastoveneet. Nämä kaikki osoittivat kuinka monipuolisten asioiden parissa jäsenemme työskentelevät!

Kiitokset liittovaltuustolle 2018

Tulevaisuuden Kumula on nyt työstettävänä. Jäsenkasvu on saatava käyntiin. Tämä onnistuu hyvällä yhteistyöllä ja eteenpäin katsomalla. Kyllä me sen osaamme. Kumulumpsis!

Kumula ry hallitus 2018

